

Een vleugje damtechnische historie

In de beginperiode werden dampartijen nog niet genoteerd zodat er geen fragmenten uit die tijd voorhanden zijn.

Wat uit de overlevering wel bekend is betreft de spelopvattingen van toen en de combinaties die daarbij voorkwamen.

Zo was de Hollandse opening helemaal in; het centrumspel had een duidelijke voorkeur. Veel openingen begonnen met 33-28 18-23 39-33 12-18 44-39 7-12.

Een randschijf werd hierbij als slecht gekwalificeerd.

Enkele termen drongen allengs door tot de beginnende Huissense dammers.

De Haarlemmer zet, hier het Haarlemmertje genoemd, was wel de bekendste, ook al vanwege de vele verschijningsvormen. Hierna zullen we enkele van deze openingsslagzetten ter illustratie van het spel in die periode opnemen. De eenvoudigste laten we hierbij achterwege.

Zo kon het eens gebeuren dat een van de oudere medeoprichters in Arnhem had gedamd waarbij hij weer de nodige damwijsheid had opgedaan. Hij demonstreerde een openingszet zoals de combinatie of slagzet hier wel genoemd werd en op de vraag hoe deze werd getypeerd antwoordde hij "de koperen Filip of zoiets". Achteraf bleek hiermee de coup Philippe bedoeld te zijn.

Veel termen in het dammen kwamen overwaaien uit Frankrijk waar het dammen toentertijd op een veel hoger peil stond dan in Nederland.

Voor de Huissenaren bleef het voornamelijk de "koperen Filip" en hiervan volgen eveneens voorbeelden.

De coup de ricochet werd kaatsingszet, de coup de talon werd hielslag, de coup de la trappe werd valluikslag, de coup Napoleon werd Napoleonsslag, de coup Royal werd Koningsslag en de coup de la Bombe werd Bomzet of Kikkezet, in Huissen omgezet in Kikkerzetje.

Aan de oud-wereldkampioen B. Springer danken we de naam Springerslag en aan de Franse oud-wereldkampioen I. Weiss het zetje van Weiss.

Dat alles werd meer en meer bekend bij de Huissense dammers en de voorbeelden die de leden uit de beginperiode aan hun navolgers toonden, worden hierna als verluchting van het geheel opgenomen.

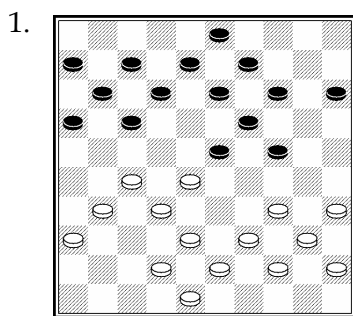
Veel andere in het damspel gebruikte termijn zijn ook vernederlandst en deze komen we in onze beschouwing regelmatig tegen.

Door het beperkt aantal fragmenten van onze leden uit de beginperiode, worden ter illustratie ook groepen miniatures opgenomen. Een miniatuur is een stand van 7 om 7 schijven waarmee het eindspel wordt geacht in te gaan. Zoveel mogelijk worden betrokken spelers of componisten genoemd en waar mogelijk het jaar van uitvoering.

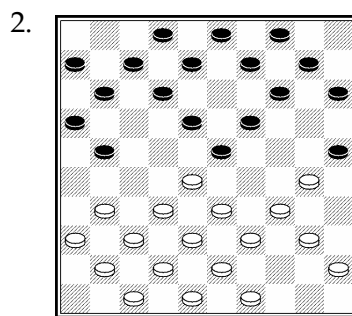
Een derde groep fragmenten dat ter opluistering wordt gebruikt betreft damzetten in het middenspel naar een vooraf bezet veld. Het veld waarop dam wordt gehaald is bij het inzetten van de combinatie nog bezet door een vijandelijke schijf. Voorts zijn door de samensteller dezes enkele bij de jeugdtraining gebruikte trainingsopgaven opgenomen.

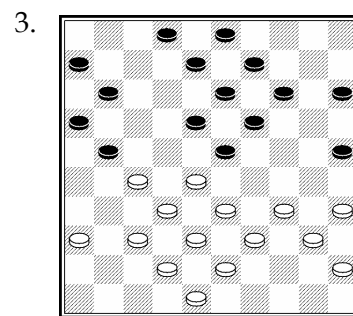
Slagzetten uit de beginperiode 1

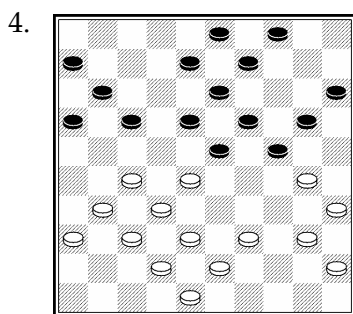
Z+

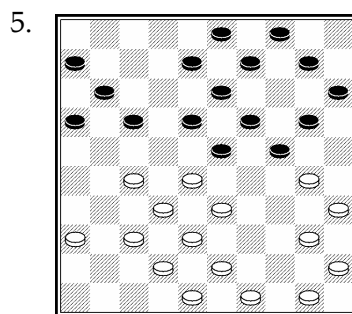
31-26?

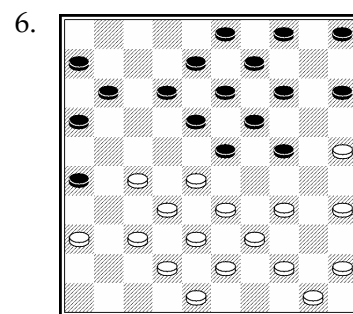
W+

(20-25?)

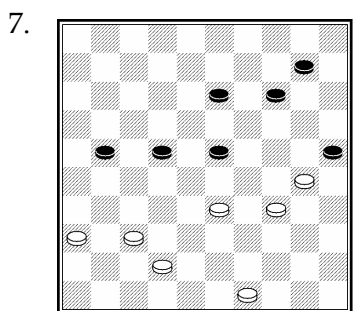
(20-25?)

Z+

- Zwart wint door de Haarlemmer zet: (23-29) 34x23 (17-22) 27x18*A (13x33) 38x20 (19x26) met 2 schijven winst. A. Op 28x17 direct (19x26). Z+2.
- Op 31-26? volgt een verrassende coup Philippe door (23-29) 33x22 (12-18) 26x17 A (18x27) 32x21 (11x24) met schijfwinst. A. 22x13 (9x18) 26x17 (11x24). Z+1.
- De kaatsingszet levert hier schijfwinst op: 27-22 (18x27) 34-30 (25x34) 40x18 (13x22) 28x26 en de zwarte schijf op 27 staat ook nog op de tocht.
- Na (20-25?) blijft zwart op slag zodat wit over een vrije- of tempozet beschikt: 31-26 (25x34) 40x20 (15x24) 27-21 (16x27) 32x12 (23x41) 12x14 (9x20) 36x47 met schijfwinst. Bomzet/tempocombinatie.
- Andermaal een tempocombinatie. Op (20-25?) 49-44 (25x34) 40x20 (15x24) 35-30 (24x35) 33-29 (23x34) 28-22 (17x28) 32x5. Coup Mazette, damcombinatie naar 1 (50), 3 (48) of 5 (46).
- Zwart combineert naar dam op veld 49: (24-29) 33x24 (19x30) 28x10 (5x14) 35x24 (14-20) 25x14 (9x49). Coup de l'expresse, damcombinatie naar 2 (49) of 4 (47).

Miniaturen 1

(23-28?)

De eerste in deze reeks betreft een compositie van een van onze meest illustere leden, Emiel Sciarone, die in 1934 dit werkstuk maakte naar aanleiding van een correspondentiepartij:

- Op (23-28?) 36-31 (28x39) 34x43 (25x34) 31-27 (21x41) 42-37 (41x32) 43-39 (34x43) 49x20 met oppositie.